

Vibyhägnen avvecklas och ett hägn i Härnestad byggs.

Det första storkhägnen i Skånes Viby uppfördes redan 1992. Efter ett par år byggdes hägnen om och flyttades till den plats där det står idag. Under årens lopp har flera par släppts ut. Redan 1998 släpptes honan (nr. 145) som häckar på gårdsbutiken. Under sex år i rad häckade hon på ladan ihop med en vild hane. De sista tre åren har hon häckat ihop med sin dotterson, nr. 454, på gårdsbutiken och 2009 fick paret en flygfärdig unge nr 1111. Denna unge dog efter en svår benskada. 2010 häckar paret för fjärde året i Viby på gårdsbutiken. Fick två ungar i boet men en var liten och dog. En frisk unge märktes 16/6 2010 med nr 1142.

Ovanpå hägnens tak häckade ett par (nr. 337 och 484) år 2009, de släpptes ut 2008. De försökte häcka redan 2008 men lyckades inte förrän 2009 då de födde upp en unge. 2009 häckade de åter på hägntaket i Viby och fick en flygg unge, 1102, som var fri att flytta, men blev ihjälkörd i Viby 2009. Under 2010 misslyckades häckningsförsöket mellan detta par. Tre ungar kläcktes men dog veckogamla. Honan 484 syntes därefter i Bjäraryd, Blekinge 31/5 2010, 337 har inte rapporterats efter häckningsförsöket.

På ladan vistades år 2009 två nya storkar, nr. 295 och 650. Det lades inga ägg och det har konstaterats att dessa båda storkar var hanar. Den hane som tidigare häckade på ladan (nr.288) lämnade Viby efter att ha blivit änkling under 2008. Han har återvänt till Viby och försvarat potatisladan på egen hand våren 2010. De nya storkarna (nr. 295 och 650) vistades 2008 vid ett bo nära Härnestad.

Storkprojektets arbetsmetod går ut på att föda upp storkar och släppa ut etablerade par från hägnen som har uppförts på lämpliga platser i landskapet. Inom ramen för Storkprojektets verksamhet har ett tiotal hägn byggts; såväl mindre som större. För närvarande finns storkar i sex hägn i Skåne. Syftet med hägnen är att etablera kolonier av frihäckande par i nära anslutning till hägnet. Storkarna som finns i hägnet fungerar som ”magnet” så att de fria paren stannar i trakten. Frisläppta storkar har vistats instängda så pass länge att de inte längre beter sig helt naturligt. Framförallt innebär detta att de inte flyttar utan stannar kvar i Skåne och måste utfodras under de kallaste vintermånaderna. Förutsättningarna för de ungar som föds i frihet är annorlunda och flera gånger har grupper gett sig av söderut mot övervintringskvarteren i södra Europa och Afrika.

När en koloni av fritt häckande par har etablerats vid ett hägn är dess funktion uppfylld.

Vibyhägnet har nu(2009) kommit till den punkt att det är dags att avveckla hägnet och flytta storkarna som går däri. För att försäkra oss om att de fria paren kommer att stanna på platsen töms hägnet på prov under vintern 2009/2010. Storkarna (nr. 466 och 491) som har gått i hägnet under 2009 kommer att flyttas till ett nytt hägn som är under konstruktion i Härnestad. Detta hägn är ett redan befintligt hägn av mindre storlek som har stått vid och kommer att flyttas från Tomarps Kungsgård i Kvidinge. Två par med numren 584x685 och 599x676 flyttades under vintern från Skånes Djurpark till det nya hägnet i Härnestad. De fick lämna hägnet den 11 april 2010 och flög då iväg och gjorde en utflykt. Efter det kom två av dem tillbaka medan de andra två flög till Pulken. Tyvärr splittrades paren så att vardera en ur varje par stannade vid hägnet och de andra två drog till Pulken. Redan under april försvann 676 mot Göteborg och 584 mot Fulltofta.

Hägnets läge, dvs mindre än en mil fågelvägen från Viby, kommer troligen att vara till fördel när det gäller att få storkarna i Viby att stanna. Storkar är sociala djur så ju fler storkar i området, desto större chans att de som redan finns där vill stanna kvar.

Storkprojektets vision är att Kristianstad Vattenrike i framtiden skall hysa så många par storkar som landskapet kan bära. Ungproduktionen är ett mått på hur bra habitatet är, dvs. ju större kullar storkarna lyckas föda upp, desto bättre är omgivningarna. Storkar trivs i våtmarker och andra fuktiga gräsmarker, men hittar även en hel del föda när vallar slåttas och i hagmarker som betas. Vassruggar och obetade gräsmarker kan storken inte utnyttja eftersom den har svårt för att se sina byten där. Storken är högst i näringskedjan och har därför inga naturliga fiender. Luftburna kraftledningarna utgör däremot ett stort och omfattande hot, och kollisioner med dessa är den främsta dödsorsaken för såväl skånska som europeiska storkar.